

دانشگاه جامع علمی کاربردی

مرکز آموزش علمی کاربردی فرهنگ و هنر واحد ۳۴ تهران

پایان نامه تحصیلی در مقطع کارشناسی رشته گرافیک

نام گرایش: تصویر سازی

عنوان پایان نامه نظری:

بررسی نقاشی کودکان با موضوع خانواده

استاد راهنما:

ندا رسولی ارسی

نگارش و تحقیق

مریم نهری

نیم سال دوم سال تحصیلی ۹۲-۹۳

با تشکر فراوان از استادگرامی سرکار خانم ندا رسولی ارسی که در طول دوره کارشناسی همواره راهنمای من بودند و تشکر از کلیه اساتید محترم این دوره .

صفحه ی درج نمره

نام و نام خانوادگی :

شماره دانشجویی :

استاد راهنما :

نمره :

تقدیم به همسر عزیزم که همیشه با حمایت های خود

همراه و مشوق من بودند.

چکیده

هنر راهی برای بیان احساس و اندیشه انسان می باشد. هنر آفرینی کودک، نظیر آنچه که بزرگسالان به عنوان اثر هنری خلق می کند، نیست بلکه آزادانه تر و ناخودآگاه است. کودک هنر را وسیله ای برای بیان عواطف و احساسات و درگیری های روزمره یا عاطفی با محیط پیرامون خود و خانواده بر می گزیند از این رو نقاشی آئینه تمام نمای شخصیت کودک می باشد. نقاشی کودک را باید از دیدگاه خود او و اندیشه تصویری که از زیبایی دارد بررسی کرد. در تحقیق پیش رو با رویکردی توصیفی و تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه ای به پیشینه تاریخی، نقاشی کودک و تحلیل آثار نقاشی کودک پرداخته شده است. مطالعات جدید در خصوص نقاشی کودکان از قرن نوزدهم آغاز گردید و بازنگری جامع تری در این زمینه توسط هریس در سال ۱۹۶۳ انجام شد. در این پژوهش ها به بررسی سیر تکامل خط، شکل، فضا، رنگ، نور و پرسپکتیو و نمادها تصویری در نقاشی کودکان، در سنین مختلف پرداخته شده است. در فصل دو جایگاه نمادها در نقاشی کودک مورد بررسی قرار گرفته است. نمادهای تصویری در نقاشی کودک ریشه در روایا، ناخودآگاه او دارد. شناخت و تفسیر نمادها در آثار نقاشی کودک در راستای تشخیص مشکلات، احساسات، آرزوها، ترس ها، شخصیت و درگیری های عاطفی کودک در زندگی روزمره حائز اهمیت می باشد.

در فصل سه از طریق خوانش این تصاویر و نمادها در نقاشی کودکان کانون پرورشی به بررسی شخصیت و درگیری های عاطفی کودک در زندگی روزمره و خانواده پرداخته شده است. به تحلیل و بررسی نقاشی پرداخته شده است و از انعکاس یافته است. در فصلی دیگر در مورد روند کار عملی، اتودها، و مراحل تکمیل کا ر توضیح داده شده است. کلمات کلیدی: کودک و نقاشی - نقاشی

کودکان - تفسیر نقاشی کودک

فهرست مطالب

چکیده.....	و
تاریخچه.....	۴
نقطه شروع در نقاشی کودکان.....	۸
خط خطیها و شباهت آن به حروف.....	۱۰
تکامل چهره نگاری.....	۱۱
نمایش فضا.....	۱۲
درک پرسپکتیو.....	۱۲
بررسی برون افکنی از طریق خط و فضا.....	۱۲
نور و رنگ.....	۱۳
رنگ در نقاشی کودکان.....	۱۵
نماد رنگ ها.....	۱۵
کودک و نقاشی.....	۲۰
مبانی نقاشی کودک.....	۲۰
بیان نقاشی.....	۲۱
تحول نقاشی.....	۲۲
نقاشی و احساس گناه و تقصیر و افسردگی.....	۲۵
نقاشی و زندگی عاطفی کودک.....	۲۶
وراثت و محیط.....	۲۶
نقاشی خانواده.....	۳۰
نقاشی خانواده و محیط.....	۳۳

۳۴.....	نقاشی و اعضاء خانواده
۳۵.....	برجسته نمودن اعضاء خانواده
۳۵.....	بی ارزش کردن اعضاء خانواده
۳۶.....	اضافه نمودن عناصر و شخصیت های دیگر به نقاشی
۳۷.....	موضوع نقاشی و شخصیت کودک
۳۹.....	آدم
۴۰.....	خانه
۴۱.....	درخت
۴۲.....	خورشید و ماه
۴۳.....	آسمان و زمین
۴۳.....	حیوانات
۴۵.....	روش ترسیم تست خانواده
۴۷.....	نتیجه گیری
۵۵.....	تحلیل نقاشی ها
۷۱.....	گزارش انجام کار عملی
۷۲.....	تصویر سازی
۷۵.....	مراحل تکمیل تصویر سازی
۷۹.....	منابع و ماخذ

فهرست تصاویر

۴۹	نقاشی شماره ۱
۴۹	نقاشی شماره ۲
۵۰	نقاشی شماره ۳
۵۰	نقاشی شماره ۴
۵۱	نقاشی شماره ۵
۵۱	نقاشی شماره ۶
۵۲	نقاشی شماره ۷
۵۲	نقاشی شماره ۸
۵۳	نقاشی شماره ۹
۵۳	نقاشی شماره ۱۰

مقدمه

نقاشی، احساس، بیان احساس و انتقال احساس است. نقاشی توصیف یک اندیشه یا شی است. آیا تا کنون به نقاشی کودکان نگریده و اندیشیده اید که این نقاشی ها بازتابی از کدامین گوشه های افکار و احساسات آنهایند؟ نقاشی های کودکان، جاذبه ای صریح دارند ساده و گیرا، سرشار از زندگی و شخصیت هستند اما اگر دقیق تر بنگریم در می یابیم که این نقاشی ها جزئیاتی مرموز و حتی اضطراب آور در خود دارند. ایده کلی در این تحقیق محتوای نقاشی کودکان است و هدف آن پی بردن به دنیای درون کودکان که متأثر از دنیای برون و پیرامون آنها می باشد از طریق نقاشی هایشان است کودک در هر مقطع سنی به نوعی نقاشی می پردازد و از این راه احساسات و عواطف خود را بیان می کند او در دنیای درون خود و جهان خارج را به هم آمیخته و از ترکیب آنها نقاشی های گوناگون می آفریند. و به این ترتیب است که کودک به خلق هنر می پردازد. هنر آفرینی کودک نظیر آنچه که هنرمندان بزرگسالان به عنوان آثار هنری خلق می کنند نیست بلکه کودک هنر را وسیله ای برای بیان عواطف و احساسات خود بر می گزیند زیرا زبان ترسیم زبان بیان حالات درونی است و آن هنگام که نیاز به بیان و جلوه گر ساختن باشد آن را وسیله ترسیم در هر مکان و فضای ممکن روی زمین دیوار و... نشان می دهد همانطور که میدانیم کودکان از طبعی جویا و تاثیر پذیر برخوردارند. و هنر کودک را باید از دیدگاه خود او و اندیشه تصویری که از زیبایی دارد و بر حسب هر مرحله ای از رشد او ارزیابی کرد. اگر به این مطلب معتقد باشیم که نقاشی کودکان آئینه تمام نمای شخصیت آنان است باید بدانیم که هر عامل خارجی بر روی رفتار و پندار کودکان تاثیر می گذارد. کودکان به راحتی وقایع پیرامون خود را مخصوصا در خانواده کسب و بعد از درونی کردن آنها در مقابل از خود یکسری واکنشهایی نشان می دهند که این واکنشها به صورت مختلف متجلی می شود. یکی از این تجلیات تصاویری هستند که کودک به دلخواه و بدون هیچگونه تحمیلی از سوی دیگران می کشد و در آن به طور ناخودآگاه تمام و یا

قسمتی از محفوظات ذهنی خود را بیان می کند. موضوع خانواده یکی از موضوعات نقاشی کودک می باشد که با بررسی دقیق عناصر تصویری می توان بصورت غیر مستقیم از ارتباط کودک با اعضا خانواده آگاه شد. در این تحقیق با بررسی ۱۵ نقاشی با موضوع خانواده به مسائل خانواده و بیشتر ارتباط کودک با خانواده اشاره گردیده است. خانواده اولین اجتماعی است که کودک با آن در ارتباط است از طریق نقاشی کودک نه تنها می توان جایگاه و ارتباط کودک با اعضا خانواده را مشاهده کرد بلکه می توان لایه های پنهان مشکلات ارتباطی بین اعضای خانواده را نیز مورد بررسی قرار داد.